

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
SIEGBERT ALBER

16 päivänä huhtikuuta 2002¹

I Johdanto

1. Nyt tarkasteltava kumoamiskanne koskee yhtäältä kysymystä siitä, millä tavalla kansallisten viranomaisten piti suorittaa tiettyjä tarkastuksia Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta (EMOTR) maksettavan rahoituksen osalta ja suoritettiinkö nämä tarkastukset tosiasiassa asiaa koskevien määräysten mukaisesti sekä toisaalta kysymystä siitä, onko komissiolla oikeus tehdä tuen maksamista koskevia korjauksia EMOTR:n tarkastuksen tuloksia koskevan tiedoksiannon toimittamisen ja ilmoitettujen puutteiden poistamisen välisenä ajankohtana. Lisäksi asiassa on kysymys persikka- ja nektariini tuotannon tervehdyttämistimenpiteitä koskevien määräysten noudattamisesta ja vähimmäishinnan maksamisesta tuottajille.

II Asiaa koskevat oikeussäännöt

2. Esillä olevan asian kannalta merkityksellisten säännösten suuren lukumäärän takia niitä ei esitetä tässä ratkaisuehdotuksessa erikseen ja yksityiskohtaisesti. Kyseisten säännösten oleellinen sisältö käy sen sijaan ilmi joko asianosaisten väitteistä ja niiden perusteluista tai asian oikeudellisesta arvioinnista. Tässä vaiheessa todetaan ainoastaan lyhyesti, että esillä olevassa asiassa on kyse erityisesti seuraavista sääöksistä:

1) *Maatalouspolitiikan rahoitus*

— Yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta 21 päivänä huhtikuuta 1970 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 729/70,² sellaisena kuin se on muutettuna yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annetun asetuksen (ETY) N:o 729/70 muuttamisesta 22 päivänä toukokuuta 1995 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1287/95 (jäljempänä asetus N:o 729/70)³

1 — Alkuperäinen kieli: saksa.

2 — EYVL L 94, s. 13.

3 — EYVL L 125, s. 1.

— Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 729/70 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä EMOTR:n tukiosaston tilien tarkastamisen ja hyväksymisen osalta 7 päivänä heinäkuuta 1995 annettu komission asetus (EY) N:o 1663/95 (jäljempänä asetus N:o 1663/95)⁴

2) *Vientituet*

— Tukea tai muita taloudellisia suorituksia saavien maataloustuotteiden viennin yhteydessä suoritettavasta valvonasta 12 päivänä helmikuuta 1990 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 386/90 (jäljempänä asetus N:o 386/90)⁵

— Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 386/90 yksityiskohtaisista soveltamissäännöistä tukea saavien maataloustuotteiden viennin yhteydessä tehtävästä fyysisestä tarkastuksesta 20 päivänä syyskuuta 1995 annettu komission asetus (EY) N:o 2221/95 (jäljempänä asetus N:o 2221/95)⁶

3) *Tervehdyttämistoimenpiteet persikoiden ja nektariinien osalta*

— Yhteisön persikka- ja nektariinituotannon tervehdyttämisestä 24 päivänä lokakuuta 1995 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2505/95 (jäljempänä asetus N:o 2505/95)⁷

— Yhteisön persikka- ja nektariinituotannon tervehdyttämisestä annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2505/95 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 21 päivänä marraskuuta 1995 annettu komission asetus (EY) N:o 2684/95 (jäljempänä asetus N:o 2684/95)⁸

4) *Persikoiden jalostaminen*

— Hedelmä- ja vihannesjalostealan yhteisestä markkinajärjestelystä 24 päivänä helmikuuta 1986 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 426/86 (jäljempänä asetus N:o 426/86)⁹

— Hedelmä- ja vihannesjalostealan yhteisestä markkinajärjestelystä 28 päivänä lokakuuta 1996 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2201/96 (jäljempänä asetus N:o 2201/96)¹⁰

4 — EYVL L 158, s. 6.

5 — EYVL L 42, s. 6.

6 — EYVL L 224, s. 13.

7 — EYVL L 258, s. 1.

8 — EYVL L 279, s. 3.

9 — EYVL L 49, s. 1.

10 — EYVL L 297, s. 29.

— Hedelmä- ja vihannesjalosteiden tuotantotukijärjestelmän soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 7 päivänä kesäkuuta 1991 annettu komission asetus (ETY) N:o 1558/91 (jäljempänä asetus N:o 1558/91)¹¹

— Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2201/96 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä hedelmä- ja vihannesjalostealan tuotantotukijärjestelmän osalta 19 päivänä maaliskuuta 1997 annettu komission asetus (EY) N:o 504/97 (jäljempänä asetus N:o 504/97)¹²

Komissio suoritti lisäksi huhti- ja toukuussa 1997 tarkastuksia, jotka koskivat persikoiden jalostamista Kreikassa sekä lisätarkastuksen 26.8.1998 ja 27.8.1998.

4. Komissio ilmoitti Kreikalle tarkastustensa tulokset 18.9.1997 päivätyllä kirjeellä (VI/35924). 24.11.1998 päivätyllä kirjeellä komissio ilmoitti Kreikalle vuoden 1998 elokuussa tehtyjen lisätarkastusten tulokset.

5. Riidanalaisessa 1.3.2000 tehdystä päätöksessä N:o 2000/216/EY¹³ komissio — otettuaan huomioon edeltäneet kahdenkeskiset keskustelut ja sovittelumenettelyn tulokset — totesi, että osaa Kreikan ilmoittamista menoista ei ole suoritettu yhteisön sääntöjen mukaisesti. Näin ollen komissio jätti seuraavat menot EMOTR:n tukiosastosta rahoitettavien menojen ulkopuolelle:

— Vientituet: 339 028 666,00 drakmaa varainhoitovuosien 1996—1998 osalta tavaroiden riittämättömien fyysisten tarkastusten takia

III Asiaa koskevat tosiseikat

3. Komissio suoritti 12.5.1997 ja 16.5.1997 välisenä aikana Thessalonikin, Skydran, Pirauksen ja Patraksen tullitoimipaikoilla tarkastuksia. Tässä yhteydessä todettiin erilaisia puutteita tavaroiden fyysisissä tarkastuksissa, joiden avulla vientitukien maksamista valvotaan. Lisäksi tehtiin tarkastuksia, jotka liittyivät persikka- ja nektariinituotannon saneeraus- toimenpiteiden rahoituksen valvontaan kolmessa nomoksessa, jotka muodostavat 88 prosenttia siitä Kreikan alueesta, jolla persikka- ja nektariinipuita raivattiin.

¹¹ — EYVL L 144, s. 31.

¹² — EYVL L 78, s. 14.

¹³ — EYVL L 67, s. 37.

— Budjettikohta 1505—003 — hedelmät ja vihannekset: 659 967 504,00 drakmaa varainhoitovuosien 1996—1997 osalta sääntöjen noudattamatta jättämisen takia

IV Asianosaisten vaatimukset

7. Helleenien tasavalta on nostanut 27.4.2000 kanteen komission päätöstä vastaan ja vaatii, että yhteisöjen tuomioistuim

— Budjettikohta 1512—001 — hedelmät ja vihannekset: 1 966 954 869,00 drakmaa varainhoitovuosien 1996—1997 osalta valvonnan puuttamisen takia.

— ottaa kanteen tutkittavaksi

— kumooa Euroopan maatalouden ohjauksen- ja tukirahaston (EMOTR) tukirahastosta maksettavien jäsenvaltioiden tiettyjen menojen jättämisestä yhteisörahoituksen ulkopuolelle 1 päivänä maaliskuuta 2000 tehdyn, numerolla K(2000) 488 tiedoksiantetun komission lopullisen päätöksen, joka julkaistiin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä L 67, s. 37, 15.3.2000 numerolla 2000/216/EY, erikseen mainituilta osilta, jotka koskevat Helleenien tasavallan osalta tehtyjä korjauksia, tai vaihtoehtoisesti muuttaa sitä näiltä osin.

6. Yhteisön oikeuteen kohdistuvat rikkomukset eritellään 27.10.1999 päivättyssä yhteenvetokertomuksessa.¹⁴ Täydennykset, jotka koskevat tavaroiden fyysisiä tarkastuksia vientitukien osalta, esitetään yhteenvetokertomuksen lisäyksessä I.¹⁵

8. Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuim

14 — Komission maataloudesta vastaavan pääosaston 27.10.1999 päivätty asiakirja D(99) Doc. VI/10529/99. Tavaroiden fyysisiä tarkastuksia koskevat huomautukset esitetään sivuilla 22 ja 23 2.4 kohdassa, persikkatuotannon tervehdyttämistoimenpiteitä koskevat huomautukset sivuilla 87—89 3.4 kohdassa ja persikoiden jalostamista koskevat huomautukset sivuilla 89—91 3.5 kohdassa.

15 — Komission maataloudesta vastaavan pääosaston 17.1.2000 päivätty asiakirja D(99) Doc. VI/10529/99, sivut 2 ja 3, 2.4 kohta.

1) kumooa kanteen

2) velvoittaa Helleenien tasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

V Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut sekä asian oikeudellinen arviointi

5 prosentin tarkastusasteen saavuttaminen on voitava todeta milloin tahansa ja että tarkastuksesta on laadittava yksityiskohmainen tarkastusraportti. Mainituista säännöksistä ei näin ollen löydy perusteita komission esittämille laatuvaatimuksille.

A Vientituet

1) Kansalliset tarkastukset

a) Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

i) Helleenien tasavalta

9. Kreikan hallitus katsoo, että vientitukien rahoituksen hylkääminen perustuu asetuksen N:o 386/90 ja N:o 2221/95 virheelliseen tulkintaan sekä tosiseikkojen virheelliseen arviointiin. Asetuksen N:o 386/90 2 ja 3 artiklan mukaan on ainoastaan varmistettava, että tarkastus suoritetaan vähintään 5 prosentin osuudelle vienti-ilmoituksesta. Asetuksen N:o 2221/95 5 ja 7 artiklassa ei aseteta vaatimuksia suoritettavien tarkastusten laadulle. Kyseisen asetuksen 5 artiklassa säädetään ainoastaan sen todentamisesta, että vienti-ilmoitus ja tavara, sen lajin, luonteen ja ominaisuuksien osalta, ovat yhdenmukaiset. Asetuksen 7 artiklassa vaaditaan, että

10. Kreikan hallitus on lisäksi sitä mieltä, että se on riittävällä tavalla varmistanut kansallisten tarkastusten laadun. Vienti-ilmoituksen ja tavaravälisen yhdenmukaisuus on todettu mainittujen määräysten mukaisesti. Kaikilla toimipaikoilla on johtajan nimikkeellä työskenteleviä virkamiehiä, joiden tehtävänä on valvoa suoritettujen tarkastusten laatua. Lisäksi näitä tarkastuksia täydennetään piakkoin perustamalla tullihallintoon erityinen osasto tätä tarkoitusta varten. Asetuksiin N:o 386/90 ja N:o 2221/95 sisältyvien säännösten täytäntöönpanotoimet toteutetaan ohjelman ”Tulli 2000” yhteydessä erityisen aikataulun mukaisesti. Kreikan hallitus katsoo näin ollen, ettei nykyinen infrastruktuuri voi olla peruste korjauksen tekemiselle.

11. Tarkastusten tyyppien osalta Kreikan hallitus väittää, että tullitarkastajat ovat käyttäneet saatavilla olleita välineitä, kuten esimerkiksi punnituslaitteita, vienti-ilmoituksissa ilmoitettujen tietojen tarkastamiseen. Yksityiskohtaisen vakiomuotoisen tarkastusraportin puuttumista koskevan väitteen osalta Kreikan hallitus huo-

mauttaa, että tullitarkastajat ovat velvollisia tekemään suoritetusta tarkastuksesta merkinnän vienti-ilmoitukseen. 15.2.1999 päivätyllä yleiskirjeellä nro T.998/84/A0019 kaikkia tullitoimipaikkoja kehoitettiin laatimaan erityiset tarkastusraportit. Lisäksi eri toimipaikoille on annettu selkeät ja yksiselitteiset ohjeet, joita on tarvittaessa täydennetty paikallisilla ohjeilla. Kreikan hallituksen mukaan tämä koskee myös viejän tulliviranomaisille toimittamia lastausasiakirjoja. 18.9.1997 päivätyssä kirjeessään VI/35924 komissio on lisäksi vahvistanut, että Kreikassa suoritettavat tarkastukset olivat tyydyttäviä ja että suoritettujen tarkastusten lukumäärä oli keskimääräistä suurempi.

12. Erityisesti Skydran tullitoimipaikan osalta Kreikan hallitus toteaa, että kyseinen tullitoimipaikka on noudattanut 18.12.1996 annettua yleiskirjettä niiden tietojen osalta, jotka viejän on ilmoitettava yhtenäisasiakirjan (Document Administratif Unique — DAU) kentässä 31. Skydran tullitoimipaikka tarkistaa viejän DAU:n kentässä 31 ilmoittamien tietojen oikeellisuuden tarvittaessa pistokokein ja laboratoriossa tehtävin määrityksin. EMOTR:n tekemän tarkastuksen jälkeen kyseinen tullitoimipaikka on hyväksynyt myös viejän antaman erillisen ilmoituksen.

13. Kreikan hallitus katsoo lisäksi, että komissio on päätöstä tehdessään käyttänyt

harkintavaltaansa väärin. Sen mukaan komissio on käyttänyt sille asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan nojalla kuuluvaa harkintavaltaa siltä osin väärin, että 5 prosentin suuruinen kertamääräinen korjaus on väitettyjen yksittäisten puutteellisten tarkastusten osalta liian suuri.

ii) Komissio

14. Komissio katsoo puolestaan, että asetuksen N:o 386/90 3 artiklasta sekä asetuksen N:o 2221/95 5, 6 ja 7 artiklasta sekä sen liitteestä ilmenee riittävän selvästi, mitä laadullisia vaatimuksia kansallisten tarkastusten on vastattava.

15. Pääasiallinen väite, johon 5 prosentin korjaus perustuu, koskee tarvittavan infrastruktuurin puuttumista, jota ilman tarkastuksia ei voida luotettavasti valvoa. Jos käytettävissä ei esimerkiksi ole sellaisia laitteita, joiden avulla kontti voidaan tyhjentää, minkä seurauksena pistokokeet kohdistuvat aina korkeintaan kuorman reunimmaisiiin kappaleisiin, tarkastusten edustavuutta ja luotettavuutta ei voida taata.

16. Komissio pitää myös toteutettuja organisatorisia toimenpiteitä riittämättöminä. Johtajien nimittäminen ei sinällään ole vielä tae tarkastusten laadusta. Sisäisiä, ennalta ilmoittamattomia tarkastuksia ei ole tehty. Lisäksi ei ole varmistettu sitä, että tarkastukset suoritetaan kaikkialla samalla tavalla. Komissio arvostelee myös sitä, että Kreikan hallituksen mainitsemia toiminta-ohjeita ei ole yksilöity tarkemmin.

19. Toteutetun kertamääräisen korjauksen osalta komissio on sitä mieltä, että todettu tarkastusten keskinkertainen laatu on oikeutettu peruste 5 prosentin kertamääräiselle korjaukselle. Todetut puutteet aiheuttavat kohonneen riskin EMOTR:lle.

b) Asian arviointi

17. Komissio toteaa lisäksi, että jos tarkastusraportteja ei ole käytettävissä, ei myöskään voida todeta sitä, olivatko tarkastukset vaatimusten mukaisia. Vasta 15.2.1999 annetulla ohjeella toimipaikoille annettiin määräys tarkastusraporttien laatimisesta.

18. Aiotut muutokset eivät kuitenkaan kumoa varainhoitovuosina 1996—1998 suoritetuissa kansallisissa tarkastuksissa havaittuja puutteita. Skydran tullitoimipaikan osalta komissio huomauttaa, että Kreikan viranomaisten 2.4.1999 päivätyn kirjeen nro 166593 mukaan vuonna 1996 annettua yleiskirjettä on sovellettu vasta vuoden 1998 lopusta lähtien.

20. Tämän kanneperusteen yhteydessä tarkasteltavat kysymykset voidaan jakaa kahteen ryhmään. Ensinnäkin asiassa on kysymys tosiseikoista kuten johtajan suorittamasta tarkastusten hierarkkisesta valvonnasta, tarkoituksenmukaisesta infrastruktuurista ja tarkastusraporttien laatimisesta. Lisäksi kysymys on periaatteessa siitä, missä määrin asetuksissa N:o 386/90 ja N:o 2221/95 säädetään suoritettavien tarkastuksen muodosta ja laadusta. Koska ensimmäiseen kysymykseen annettava vastaus riippuu toisen kysymyksen vastauksesta, asiassa on tutkittava ensin sitä, millaisia vaatimuksia asetusten N:o 386/90 ja N:o 2221/95 mukaisten tarkastusten on vastattava.

i) Yleiset vaatimukset

missä määrin asetuksissa N:o 386/90 ja N:o 2221/95 säädetään siitä, millaisia tarkastuksia on suoritettava.

21. Aluksi on syytä muistuttaa, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan asetuksen N:o 729/70 8 artiklan 1 kohdassa, joka on yksi ilmaus EY:n perustamissopimuksen 10 artiklassa jäsenvaltioille asetetuista velvollisuuksista, säädetään jäsenvaltioiden yleisestä velvollisuudesta ryhtyä tarpeellisiin toimiin EMOTR:stä rahoitettavien toimien tosiasiallisen toteuttamisen ja niiden asianmukaisuuden varmistamiseksi, vaikka tietyssä yhteisön säädöksessä ei nimenomaisesti säädetä kyseeseen tulevista tarkastustoimista.¹⁶ Jo tämän oikeuskäytännön perusteella voidaan todeta, että Kreikan hallituksen esittämät perustelut eivät ole vakuuttavia. Vaikka näiden perustelujen katsottaisiinkin pitävän paikkansa eli vaikka asetuksissa N:o 386/90 ja N:o 2221/95 ei säädettäisikään suoritettavien tarkastusten laadusta, Kreikan hallituksella olisi asetuksen N:o 729/70 8 artiklan nojalla velvollisuus ryhtyä tarpeellisiin toimiin EMOTR:stä maksettavien menojen yhteisörahoituksen asianmukaisuuden varmistamiseksi tavaroiden tehokaiden fyysisten tarkastusten avulla.

22. Siltä varalta, ettei yhteisöjen tuomioistuin sovelta kyseistä oikeuskäytäntöä nyt esillä olevassa asiassa, jäljempänä tarkastellaan näin ollen vain toissijaisesti sitä,

23. Edellä mainitusta komission maataloudesta vastaavan pääosaston 27.10.1999 päiväystä yhteenvetokertomuksesta käy ilmi, että tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä vastaava komission yksikkö on esittänyt kaikissa jäsenvaltioissa vuosina 1992 ja 1993 toteutettuja tarkastuksia koskevat päätelmänsä 12.8.1993 julkaistussa Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä C 218. Komissio lähetti 18.1.1994 kaikille jäsenvaltioille kirjeen, jossa se kehotti niitä aloittamaan tarvittavien korjaustoimenpiteiden toteuttamisen 1.7.1994 mennessä. Kirjeessä kehoitettiin muun muassa huolehtimaan siitä, että asetuksia N:o 386/90 ja N:o 2030/90 — joista jälkimmäinen korvattiin 1.1.1996 alkaen asetuksella N:o 2221/95 — sovelletaan kaikilla tullitoimipaikoilla yhtenäisesti, että keskeiset tulliviranomaiset toimivat toiminnan koordinoijina, kehittäjinä ja valvojina analysoimalla paikallisten toimipaikkojen toimittamia tietoja ja laatimalla riskianalyysyjä sekä siitä, että niillä tullitoimipaikoilla, joilla tavaroiden fyysisiä tarkastuksia suoritetaan, on oltava käytettävissä tarvittava infrastruktuuri (punnituslaitteet, haarukkatrukkit, lihansulatuslaitteet,

16 — Asia C-54/95, Saksa v. komissio, tuomio 21.1.1999 (Kok. 1999, s. I-35, 66 kohta); asia C-2/93, Exportslachterijen van Oordegem, tuomio 2.6.1994 (Kok. 1994, s. I-2283, 17 kohta ja sitä seuraavat kohdat) ja asia C-235/97, Ranska v. komissio, tuomio 19.11.1998 (Kok. 1998, s. I-7555, 45 kohta).

kylmävarastot tavaroiden purkamista varten jne.).¹⁷ Kertomuksessa esitetyn selvityksen mukaisesti kyseiset säännökset sisällytettiin 1.1.1996 voimaan tulleeseen asetukseen N:o 2221/95.¹⁸

24. Asetuksen N:o 386/90 1 artiklan 1 kohdassa annetaan tietyt säännöt vientitukien maksuun oikeuttavien toimien toteuttamisesta ja säännönmukaisuudesta. Asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että tavaroiden fyysisiä tarkastuksia on suoritettava säännöllisesti ja ennakolta ilmoittamatta ja että tarkastuksia on suoritettava vähintään 5 prosentin osuudelle vienti-ilmoituksista, joista on tehty taloudellisten suoritusten myöntämiseen liittyvä hakemus. Säännöksen 3 kohdan mukaan tavarain ja sen tukinimikkeistössä esitetyn kuvauksen vastaavuus on todettava tavaroiden silmämääräisellä tarkastuksella. Kun vastaavuutta ei voida todeta kyseisellä tavalla ja jos sen luokittelu tai laatu edellyttävät sen sisältämien ainesosien erittäin tarkkaa tuntemusta, kyseinen kuvaus on varmistettava kaikkien aistien perusteella tai fyysisin toimenpitein, jotka voivat käsittää jopa tähän tarkoitukseen varustetuissa laboratorioissa tehtäviä määrittäyksiä.

25. Asetuksen N:o 2221/95 5 artiklan 1 kohdassa määritellään tavaroiden fyy-

sisen tarkastuksen tarkoittavan asetuksen N:o 386/90 3 artiklan mukaisesti "sen todentamista, että vienti-ilmoitus, — —, ja tavara, sen lajin, luonteen ja ominaisuuksien osalta, ovat yhdenmukaiset". Lisäksi 5 artiklan 1 kohdassa viitataan asetuksen liitteeseen sekä asetuksen N:o 3665/87 13 artiklaan. Asetuksen N:o 2221/95 liitteessä tehdään ero irtotavaran ja pakattujen tavaroiden sekä liitteeseen II kuuluvien tavaroiden välillä. Maasta vietävän irtotavaran määrä on tarkastettava vaa'atuilla automaattisilla punnituslaitteilla ja ominaisuudet edustavalla valinnalla. Tarvittaessa on verrattava punnitusviikkojen tietoja rahtiasiakirjojen tietoihin. Vietäessä maasta tavaroita, joiden pakkauksessa on käytetty automaattisia laitteita pusseihin ja tölkkeihin pakkaamiseen, pullottamiseen jne., kaikkien pusien, tölkkien tai pullojen lukumäärä on laskettava ja ominaisuudet tarkistettava edustavalla valinnalla. Jos viejä käyttää laatikoin, tölkein jne. lastattuja kuormalavoja, on valittava edustavat kuormalavat ja todennettava, onko niissä ilmoitettu määrä laatikoita jne. Näistä lavoista on valittava tietty määrä edustavia laatikoita jne. ja todennettava, onko niissä ilmoitettu määrä kappaleita.

26. Kreikan hallituksen väitettä siitä, että asetuksissa N:o 386/90 ja N:o 2221/95 ei tarkemmin määritetä suoritettavien tarkastusten laatua, ei näiden määräysten

17 — Ks. yhteenvetokertomuksen 13 sivu ja sitä seuraava sivu.

18 — Ks. yhteenvetokertomuksen 15 sivu.

perusteella voida pitää vakuuttavana. Eri-tyisesti asetuksen N:o 2221/95 liitteessä mainitut tarkastusmenetelmät ja asetetut tavoitteet antavat ohjeita siitä, kuinka tarkastukset on suoritettava. Tarkastettavat tavarat on tällöin erotettava toisistaan sen mukaan, onko kyse irtotavarasta vai pakatuista tavaroista vai liitteessä II mainituista tavaroista. Näistä kaksi ensiksi mainittua tavararyhmää ovat merkityksellisiä nyt esillä olevan asian kannalta.

27. Vientiin menevien tavaroiden määrän tarkastamisen osalta asetuksen N:o 2221/95 liitteessä säädetään, että niiden määrä on tarkastettava punnitsemalla ja laskemalla. Punnitsemisen ja laskemisen kohteena ei voi olla vain tavaroiden kokonaismäärä vaan tarvittaessa myös valittavat kuormalavat ja laatikot jne. Kuten kyseisen liitteen 1 kohdan b alakohdassa säädetään, poikkeustapauksissa on käytettävä muita kaupalliset näkökohdat tyydyttäviä tarkastuskeinoja.

28. Tuotteiden ominaisuudet on asetuksen N:o 386/90 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti tarkastettava silmämääräisesti ja tarvittaessa kaikkien muiden aistien avulla tai jopa laboratoriossa tehtävin määrityksin. Asetuksen N:o 3665/87 13 artiklassa, johon asetuksen N:o 2221/95 5 artiklassa viitataan, vaaditaan lisäksi toteamaan, että

tuotteet ovat laadultaan virheettömiä, aitoja ja myyntikelpoisia. Lisäksi niiden soveltuvuus ihmisravinnoksi käytettäväksi on tarvittaessa varmistettava.

29. Komission esittämän väitteen mukaan tarkastukset on näin ollen suoritettava niin, että niissä käytetään punnituslaitteita ja punnitusvihkot tarkastetaan. Pistokokeiden ottamista varten saattaa olla tarpeen purkaa vähintään osa pakatuista tavaroista tai tarkastaa ne ennen lastaamista, mikä edellyttää kyseisissä toimenpiteissä tarvittavaa infrastruktuuria eli esimerkiksi haarrukkatrukkeja, varastotiloja, kuljetusvälineitä varastopaikalle siirtymiseen, kontteja, joihin irtotavara voidaan purkaa.

30. Edellä esitetyn perusteella on näin ollen hylättävä Kreikan hallituksen väitteet siitä, että asetuksissa N:o 386/90 ja N:o 2221/95 ei säädetä suoritettavien tarkastusten laadusta.

ii) Suoritetut tarkastukset

31. On siis näytetty toteen, että suoritettavien tarkastusten on laadultaan oltava tietynlaisia, joten jäljempänä on tutkittava sitä, vastaavatko Kreikan viranomaisten

nyt kyseessä olevana vuosien 1996 ja 1998 välisenä ajanjaksona vientitukien valvonnan yhteydessä suorittamat tavaroiden fyysiset tarkastukset asetuksissa N:o 386/90 ja N:o 2221/95 asetettuja vaatimuksia. Tässä yhteydessä on kysymys väitetyistä tarkastusten puutteista, jotka on todettu erityisesti Thessalonikin ja Skydran tullitoimipaikoilla.

32. Komission esittämien väitteiden osalta, jotka koskevat tarkastusten laadun varmistavien kansallisten toimenpiteiden puutteellisuutta, Kreikan hallitus viittaa johtajan nimikkeellä palkattuihin virkamiehiin, joiden tehtävänä on tarkastusten laadun valvominen. Tältä osin on todettava, että vaikka tämä organisatorinen toimenpide onkin ehkä tarpeellinen askel tarkastusten laadun varmistamiseksi yksittäisissä toimipaikoissa, sitä ei kuitenkaan voida pitää sinällään yksin riittävänä. Ratkaisevaa on se, millä tavalla nämä kyseiset virkamiehet hoitavat tehtävänsä. Kreikan hallitus ei kuitenkaan esitä mitään näyttöä siitä, että näiden virkamiesten nimittämisellä olisi ollut käytännön vaikutusta toimipaikoilla suoritettujen tarkastusten laatuun esillä olevan asian kannalta ratkaisevana ajankohtana.

33. Tässä yhteydessä on periaatteessa huomautettava, että EMOTR:stä rahoitettavien menojen hyväksymisen osalta komission näyttövaatimusta on lievennetty. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan

asetuksen N:o 729/70 2 ja 3 artiklassa annetaan komissiolle oikeus hyväksyä EMOTR:stä rahoitettaviksi ainoastaan sellaiset summat, jotka on maksettu maataloustuotteiden eri aloja koskevien sääntöjen mukaisesti, ja jäsenvaltioiden vastataviksi on jätettävä kaikki muut menot, muun muassa ne summat, jotka kansalliset viranomaiset ovat virheellisesti katsoeet olevansa oikeutettuja suorittamaan yhteisten markkinajärjestelyjen yhteydessä.¹⁹ Komissiolle kuuluu näin ollen sen osoittaminen, että yhteisön säännöksiä on rikottu. Riittävää on tällöin se, että komissio esittää näytön vakavasta ja perustellusta epäilystä, joka sillä on asianomaisen jäsenvaltion täytäntöönpanemien tarkastusten puuttumisen tai puutteiden osalta. Jäsenvaltion asiana on tarvittaessa osoittaa komission sen tarkastusjärjestelmän osalta esittämien epäilyjen tai komission mainittujen epäilyjen perusteella määräämien rahoituksellisten seuraamusten virheellisyys.²⁰ Näyttövaatimuksen tällainen lieventäminen selittyy toimivallanjaolla yhteisön ja jäsenvaltioiden välillä yhteisen maatalouspolitiikan alalla. EMOTR:stä myönnettävän rahoituksen hallinnointi nimittäin perustuu pääosin kansallisiin viranomaisiin, joiden tehtävänä on valvoa yhteisön lainsäädännön tarkkaa noudattamista. Komissio ei harjoita tässä kansallisten ja yhteisön viranomaisten väliseen luottamukseen perustuvassa järjestelmässä mitään systemaattista valvontaa, jonka toteutusta sen lisäksi tosiasiallisesti olisi mahdotonta taata. Yksinomaan jäsenvaltio pystyy tuntemaan ja tarkasti määrittämään EMOTR:n

19 — Asia C-147/99, Italia v. komissio, tuomio 22.11.2001 (Kok. 2001, s. I-8999, 54 kohta) ja asia C-28/94, Alankomaat v. komissio, tuomio 22.4.1999 (Kok. 1999, s. I-1973, 50 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

20 — Edellä alaviiteessä 19 mainittu asia Alankomaat v. komissio, tuomion 75 kohta; asia C-253/97, Italia v. komissio, tuomio 28.10.1999 (Kok. 1999, s. I-7529, 6 kohta ja sitä seuraavat kohdat) ja asia C-46/97, Kreikka v. komissio, tuomio 13.7.2000 (Kok. 2000, s. I-5719, 58 kohta).

tilien valmistelussa tarpeelliset tiedot, koska komissio ei ole riittävän lähellä toimijoita saadakseen niiltä tarvitsemansa tiedot.²¹ Tältä osin asiassa on kysymys todistustaakan siirtymisestä.

34. Tämän oikeuskäytännön perusteella voidaan nyt esillä olevassa asiassa todeta, että komissio on maininnut erityisesti myös yhteenvetokertomuksessaan vientitavaroiden tarkastuksissa toteamansa yksittäiset puutteet,²² ja esittänyt siltä osin konkreettisia seikkoja, joiden perusteella on perusteltua epäillä asetuksissa N:o 386/90 ja N:o 2221/95 säädettyjen tavaroiden fyysisten tarkastusten asianmukaisuutta. Kreikan hallitus ei kuitenkaan ole puolestaan osoittanut, että erityisten virkamiesten nimittäminen tarkastusten valvontatehtäviin esillä olevan asian kannalta merkityksellisenä ajanjaksona eli vuosina 1996—1998 olisi tosiasiallisesti parantanut yksittäisillä toimipaikoilla suoritettujen tarkastusten laatua komission toteamien puutteiden osalta. Komission esittämiä huomautuksia ei ole kumottu tältä osin. Tämä riidanalaisen päätöksen laillisuutta vastaan esitetty väite on näin ollen hylättävä.

35. Myöskään Kreikan hallituksen väite, jonka mukaan yhteisön oikeussääntöjen täytäntöönpanemisesta toimipaikoille annetut ohjeet olivat selkeitä ja yksiselit-

teisiä, ei riitä kumoamaan komission toteamia puutteita. Erityisten viranomaisten nimittämisen tavoin kyseiset ohjeet eivät sinällään ole tae siitä, että asetuksissa N:o 386/90 ja N:o 2221/95 säädetty tarkastukset suoritettiin tosiasiallisesti oikealla tavalla sääntöjenvastaisuuksien estämiseksi. Kuten komissio perustellusti huomauttaa, tätä tarkoitusta varten tarvitaan esimerkiksi sisäisiä tarkastusmekanismeja, joilla ohjeiden noudattamista voidaan valvoa. Näillä tarkastusmekanismeilla voidaan varmistaa se, että tarvittavat tarkastukset suoritetaan oikein ja yhdenmukaisesti. Kreikan hallitus ei ole osoittanut, että tällaisia mekanismeja on käytettävissä. Kreikan hallituksen esittämät väitteet eivät näin ollen ole tältäkin osin peruste riidanalaisen päätöksen kumoamiselle.

36. Skydran tullitoimipaikan osalta Kreikan hallitus huomauttaa, että kyseisellä toimipaikalla sovellettiin kanteen liitteenä 14 ollutta 18.12.1996 päivätyä yleiskirjettä, joka koski viejän antamaa ilmoitusta. Tähän komissio toteaa, ilman että sitä on voitu kiistää, että vastineen liitteenä 2 olevan Kreikan hallituksen 2.4.1999 päivätyyn kirjeen nro 166593 mukaan yleiskirjeen soveltaminen aloitettiin vasta vuoden 1998 lopussa. Tämä kirje vahvistaa komission väitteen siitä, että yleiskirjeen soveltamista esillä olevan asian kannalta merkityksellisenä ajanjaksona eli vuosina 1996—1998 ei ollut varmistettu. Kreikan hallitus ei ole näin ollen osoittanut, että komission arvosteleva puute ei tältä osin ole todellinen. Näin ollen myös tämä kanneperuste on hylättävä.

21 — Asia C-238/96, Irlanti v. komissio, tuomio 1.10.1998 (Kok. 1998, s. I-5801, 27—31 kohta ja siinä mainittu oikeuskäytäntö). Ks. myös asia C-118/99, Ranska v. komissio, tuomio 24.1.2002 (Kok. 2002, s. I-747, 37 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

22 — Ks. huomautukset sivulla 22 ja sitä seuraavalla sivulla 2.4 kohdassa.

37. Komission tullitoimipaikkojen puutteellisesta infrastruktuurista esittämän arvostelun osalta Kreikan hallitus huomauttaa, että tätä infrastruktuuria tullaan parantamaan ”Tulli 2000” -ohjelman yhteydessä. Edellä mainitussa yhteenvetokertomuksessa todetaan, että Kreikan hallituksen aikomuksena on ryhtyä toimenpiteisiin infrastruktuurin parantamiseksi ”Agenda 2000” -ohjelmaan liittyen.²³ Tässä yhteydessä ei ole tarpeen selvittää sitä, millä yhteisön tukitoimenpiteellä tarvittava infrastruktuuri voitaisiin perustaa. Ratkaisevaa on sitä vastoin se, että Kreikan hallituksen esittämät väitteet vahvistavat komission ilmaiseman epäilyn siitä, että tarvittavan infrastruktuurin puuttumisen takia tarkastuksia ei ole suoritettu asianmukaisesti. Tarkastuksen kohteena olleilla tullitoimipaikoilla ei ollut käytettävissään tarvittavaa infrastruktuuria esillä olevan asian ratkaisun kannalta merkityksellisenä ajanjaksona, jonka osalta korvattavia menoja koskeva korjaus tehtiin. Näin ollen myös tämä riidanalaista päätöstä vastaan esitetty väite on hylättävä.

38. Kreikan hallitus huomauttaa komission myöntäneen, että Kreikassa on tehty erityisen paljon tarkastuksia. Tämä vahvistetaan komission aiemmin mainitussa yhteenvetokertomuksessa. Tällaisessa väitteessä ei kuitenkaan oteta huomioon sitä, että komissio ei ole arvostellut suoritettujen tarkastusten lukumäärää vaan niiden laatua. Komissio toteaa, että ainoastaan sil-

määräisiä tarkastuksia on tehty, mutta asianmukaisen ja tarvittavan infrastruktuurin puuttumisen takia tavaroita ei ole purettu. Pistokokeita on tehty ainoastaan kuorman reunoilla olleille helppopääsyisille tavaroille. Kreikan hallitus ei ole kiistänyt tätä tosiasiakuvausta. Komission voidaan näin ollen todeta arvostelleen sitä, etteivät suoritettut tarkastukset olleet riittäviä puutteellisen infrastruktuurin takia. Infrastruktuurin puutteellisuutta ei voida kumota sillä, että tarkastukset suoritetaan. Tarkastukset ovat edelleenkin riittämättömiä, eikä niiden avulla voida estää vientitukien myöntämiseen liittyviä sääntöjen vastaisuuksia. Näin ollen myös tämä väite on perusteeton.

39. Tavaroiden fyysisten tarkastusten suorittamisesta laadittavien raporttien osalta Kreikan hallitus huomauttaa, ettei tullitarkastajilla ole velvollisuutta tehdä tarkastuksen suorittamisesta merkintää vienti-ilmoitukseen. Tarkastusten suorittaminen voi päinvastoin käydä ilmi myös muista asiakirjoista, esimerkiksi tullitarkastajien tarkastusmatka-asiakirjoista. Komissio ei kiistä tätä. Tehdyn korjauksen osalta komissio tukeutuu pikemminkin siihen, ettei käytettävissä ollut sellaisia asiakirjoja, esimerkiksi tarkastusmatkoja koskevia asiakirjoja, joista tarkastusten tosiasiallinen suorittaminen olisi käynyt ilmi. Kreikan hallituksen esittämät perustelut eivät riitä kumoamaan tätä väitettä.

23 — Ks. asiakirja VII/10529/99, s. 22, 2.4 kohta.

40. Viittaaminen 15.2.1999 päivättyyn yleiskirjeeseen ei myöskään vakuuta. Esillä olevan asian kannalta ratkaiseva ajanjakso koskee nimittäin vuosia 1996—1998. Vuonna 1999 annettu yleiskirje ei voi kumota aikaisempaa ajankohtana todettuja puutteita, vaan sen avulla voidaan korkeintaan välttää tulevia puutteita. Näin ollen tätäkään väitettä ei voida hyväksyä.

41. Edellä esitetyn perusteella on näin ollen todettava, että asetuksissa N:o 386/90 ja N:o 2221/95 määritellään suoritettavien tarkastusten laatu ja että Kreikassa ajanjaksona 1996—1998 suoritettujen tavaroiden fyysiset tarkastukset eivät vastaa näitä vaatimuksia.

2) Huomioon otettava ajanjakso

a) Asianosaisten väitteet ja niiden perusteet

i) Helleenien tasavalta

42. Kreikan hallitus katsoo, että laillisen perustan puuttuessa komissiolla ei ollut oikeutta tehdä menoihin korjauksia EMOTR:n suorittamien tarkastusten tuloksia koskevan tiedoksiannon toimittamisen eli 18.9.1997 jälkeisen ajanjakson osalta. Asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan perusteella, sellai-

senä kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1287/95, komissio päättää yhteisörahoituksen ulkopuolelle jätettävistä menoista. Asetuksen N:o 1663/95 8 artiklan mukaan komissio tekee lisäksi arvion ulkopuolelle jätettävistä menoista. Näistä muotoiluista käy ilmi, ettei korjauksia voida tehdä muihin havaintojen tiedoksi-antamisen jälkeen toteutettaviin menoihin. Tällainen mahdollisuus annettiin komissiolle vasta asetuksessa N:o 2245/99, jolla asetuksen N:o 1663/95 8 artiklaa muutettiin. Asetus N:o 2245/99 tuli kuitenkin voimaan vasta lokakuussa 1999, eikä sitä näin ollen voida soveltaa nyt esillä olevaan asiaan, jossa on kyse vuosista 1996—1998. Kreikan hallituksen mukaan komission 18.9.1997 jälkeen toteuttamia korjauksia ei ole annettu tiedoksi asetuksen N:o 1663/95 8 artiklan mukaisesti, minkä vuoksi komission menettely on lisäksi oikeusvarmuuden periaatteen vastaista.

ii) Komissio

43. Vastauksena tähän väitteeseen komissio toteaa, etteivät asetuksen N:o 729/70 5 artikla ja asetuksen N:o 1663/95 8 artikla ole esteenä sille, että korjauksia tehdään tarkastuksen tulosten tiedoksi-antamisen jälkeisen ajankohdan osalta. Asiassa on erotettava toisistaan ajankohta, jona tarkastus tehdään ja ajankohta, jota korjaus

koskee. Asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädetty rajoitus 24 kuukauteen ennen tiedoksiannon toimittamista on tehty oikeusvarmuuteen liittyvistä syistä. Siitä ajankohdasta alkaen, kun sääntöjenvastaisuus on annettu jäsenvaltiolle tiedoksi, oikeusvarmuuden periaate ei enää estä korjausten tekemistä. Kreikalle huomautettiin puutteellisista tarkastuksista 18.9.1997 päivätyllä kirjeellä, minkä vuoksi ei ollut mitään luottamusta, jota olisi pitänyt suojata ja joka olisi ollut esteenä korvattavien kustannusten korjaamiselle kyseisen päivämäärän ja puutteiden poistamisen välisenä ajankohtana.

b) Asian arviointi

44. Kreikan hallitus vetoaa asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan sanamuotoon, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1287/95, sekä asetuksen N:o 1663/95 8 artiklaan. Molemmat säännökset on näin ollen tarpeen mainita tässä vaiheessa.

45. Asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädetään seuraavaa:

”[Komissio] päättää menoista, jotka jätetään 2 ja 3 artiklassa tarkoitetun yhteisörahoituksen ulkopuolelle todettuaan, ettei kyseisiä menoja ole suoritettu yhteisön sääntöjen mukaisesti. Ennen rahoituksesta kieltäytymistä koskevan päätöksen tekemistä komission tarkastuksen tuloksista ja sen jäsenvaltion, jota asia koskee, antamista vastauksista on toimitettava kirjalliset tiedoksiannot, joiden perusteella molemmat osapuolet pyrkivät sopimukseen jatkotoimenpiteistä. — — Komissio tekee ulkopuolelle jätettävistä menoista arvion erityisesti todetun epäyhdenmukaisuuden merkittävyyden perusteella. Komissio ottaa tällöin huomioon rikkomuksen laadun ja vakavuuden sekä yhteisölle aiheutetun taloudellisen vahingon. Niiden menojen rahoituksesta, jotka on suoritettu aikaisemmin kuin 24 kuukautta ennen komission asianomaiselle jäsenvaltiolle toimittamaa tarkastusten tuloksia koskevaa kirjallista tiedoksiantoa, ei voida kieltäytyä.

— — ”

46. Asetuksen N:o 1663/95 8 artiklan 1 kohdassa säädetään sen käsiteltävänä olevan asian kannalta merkityksellisessä eli

ennen asetuksen N:o 2245/99 antamista voimassa olleessa muodossa seuraavaa:

”1. Jos komissio tutkimuksen perusteella katsoo, että menoja ei ole toteutettu yhteisön sääntöjen mukaisesti, sen on annettava kyseiselle jäsenvaltiolle tiedoksi havaintonsa, tulevan sääntöjenmukaisuuden varmistamiseksi toteutettavat korjaustoimenpiteet sekä arvio menoista, jotka se mahdollisesti ehdottaa jätettäväksi asetuksen soveltamisen ulkopuolelle asetuksen (ETY) N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti. — —

— — ”

47. Kreikan hallitus viittaa asetuksen N:o 729/70 5 artiklan sanamuotoon, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1287/95, sekä asetuksen N:o 1663/95 8 artiklan sanamuotoon sen käsiteltävänä olevan asian kannalta merkityksellisessä eli ennen asetuksen N:o 2245/99 voimaantuloa voimassa olleessa muodossa ja katsoo, että riidanalainen komission päätös on tehty ilman oikeudellista perustaa siltä osin kuin siinä säädetään korvattavien kulujen korjaamisesta sääntöjenvastaisuuksien perusteella tiedoksiannon toimitamisen jälkeisen ajanjakson osalta asetuksen N:o 1663/95 8 artiklan mukaisesti. Tähän komissio vastaa ainoastaan, etteivät

mainitut säännökset ole ristiriidassa tällaisen korjauksen kanssa. Komissio ei ilmoita, missä säännöksissä sille annetaan toimivalta riidanalaisten määrien korjaamiseen.

48. Komission esittämät väitteet tuskin riittävät riidanalaisen päätöksen laillisuuden vahvistamiseen. Se, että säännös ei sanamuotonsa perusteella ole ristiriidassa komission toiminnan kanssa, ei ole valtuus kyseiseen toimintaan.

49. Kreikan hallitus tukeutuu tulkinnaansa asetuksen sanamuotoon ja erityisesti asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdassa käytettyyn sanaan ”päättää” sekä asetuksen N:o 1663/95 8 artiklan 1 kohdassa esiintyvään ilmaukseen ”antaa tiedoksi [arvion menoista, jotka se mahdollisesti ehdottaa jätettäväksi yhteisörahoituksen ulkopuolelle]”. Tältä osin on huomattava, että asetuksen N:o 729/70 5 artiklassa otetaan nimenomaisesti kantaa ainoastaan siihen, miten kauas taaksepäin yhteisörahoituksen ulkopuolelle jättäminen voi ajallisesti ulottua eli 24 kuukautta. Kyseisen säännöksen sanamuotoon ei sisälly mitään vastausta esillä olevassa asiassa esitettyyn kysymykseen siitä, kuinka pitkälle tulevaisuuteen asetuksen N:o 1663/95 8 artiklan mukaisen tiedoksiannon toimittamisen jälkeiseen aikaan korjaus voi ulottua. Ilmauksesta ”päättää” seuraa ainoastaan, että komissiolla on valtuus määrätä, mitkä menot jätetään yhteisörahoituksen ulkopuolelle. Tämä ilmaus on ajallisesti neutraali. Se ei vastaa kysymykseen siitä, mitä ajanjaksoa korjaus voi koskea.

50. Edellä mainittua asetuksen N:o 1663/95 8 artiklan 1 kohdan sanamuotoa on tarkasteltava vastaavalla tavalla. Jos komissio ilmoittaa, että tietyt menot voidaan jättää rahoituksen ulkopuolelle, tätä ilmausta on erikseen tarkasteltuna pidettävä ajallisesti neutraalina.

51. Olisi mahdollisesti pohdittava 8 artiklan tulkittamista siten, että menojen korjaukset eivät missään tapauksessa voi olla komission tiedoksiannossa mainittuja suurempia. Tällainen tulkinta ei kuitenkaan ole EMOTR:n rahoitusjärjestelmän systematiikan mukainen, kuten asetuksesta N:o 729/70 käy ilmi.

52. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asetuksen N:o 729/70 2 ja 3 artiklassa annetaan komissiolle oikeus hyväksyä EMOTR:stä rahoitettaviksi ainoastaan sellaiset summat, jotka on maksettu maataloustuotteiden eri aloja koskevien sääntöjen mukaisesti. Jäsenvaltioiden vastattaviksi on jätettävä kaikki muut menot, muun muassa ne summat, jotka kansalliset viranomaiset ovat virheellisesti katsooneet olevansa oikeutettuja suorittamaan yhteisten markkinajärjestelyjen yhteydessä.²⁴

53. Tämän perusrakenteen yhteydessä tarkasteltuna Kreikan hallituksen esittämä kysymys näyttää väärin asetetulta. Asiassa

ei ole kyse siitä, oliko komissiolla oikeus tehdä korjaus ilmoitettuihin menoihin. Pikemminkin on selvitettävä, oliko komissiolla oikeus ottaa EMOTR:n vastattavaksi Kreikan viranomaisten ilmoittamat vientitukimenot. Komissiolla oli oikeus hyväksyä ainoastaan yhteisön oikeuden mukaisesti syntyneet menot. Sääntöjenvastaisuuksia todettaessa, kuten nyt esillä olevassa asiassa on tavaroiden riittämättömien fyysisten tarkastusten osalta tapahtunut, komission on asetuksen N:o 729/70 2 ja 3 artiklan nojalla jätettävä nämä menot kyseisen asetuksen 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti EMOTR:stä maksettavan rahoituksen ulkopuolelle.²⁵ Näin ollen komissiolla ei ole ainoastaan oikeutta vaan jopa velvollisuus olla hyväksymättä yhteisöjen sääntöjen vastaisesti syntyneitä menoja.

54. Edellä esitetyn perusteella on hylättävä Kreikan hallituksen esittämä väite laillisen perustan puuttumisesta. Silloin kun todettuja puutteita ei ole korjattu, komissiolla ei ole asetuksen N:o 729/70 2 ja 3 artiklan mukaan oikeutta hyväksyä ilmoitettuja menoja EMOTR:stä rahoitettaviksi. Komissiolla on pikemminkin velvollisuus jättää nämä menot asetuksen N:o 729/70 5 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisesti yhteisörahoituksen ulkopuolelle. Näin ollen riidanalainen päätös on laillinen myös siltä osin kuin siinä säädetään korjauksesta, joka tehdään 18.9.1997 jälkeen tapahtuneiden sääntöjenvastaisuuksien perusteella ja joka on voimassa todettujen puutteiden poistamiseen asti.

²⁴ — Edellä alaviitteessä 19 mainittu asia Italia v. komissio, tuomion 54 kohta ja edellä alaviitteessä 19 mainittu asia Alankomaat v. komissio, tuomion 50 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

²⁵ — Edellä alaviitteessä 19 mainittu asia Alankomaat v. komissio, tuomion 49—51 kohta.

3) Korjauksen kohtuullisuus

55. Komissio on tehnyt todettujen puutteiden perusteella 5 prosentin kertamääräisen korjauksen ilmoitetuista vientituista. Kreikan hallitus pitää tällaista korjausta kohtuuttomana. Sen mukaan komissio ei muun muassa ilmoittanut mitään summia, joiden rahoituksen tavaroiden puutteelliset fyysiset tarkastukset olisivat tosiasiallisesti vaarantaneet. Näin ollen mistään ei käy ilmi, millä perusteella tämänsuuruinen korjaus voidaan tehdä.

56. Edellä esitetyn todistustaakan siirtymistä koskevan oikeuskäytännön perusteella yhteisöjen tuomioistuin toteaa vakiintuneessa oikeuskäytännössään, että silloin kun jäsenvaltio ei pysty osoittamaan, että menot ovat syntyneet yhteisön sääntöjen mukaisesti, ” — — komissiolla ei ole muuta mahdollisuutta kuin jättää hyväksymättä kyseiset menot kokonaisuudessaan”.²⁶

57. Asiassa 347/85 antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin on jo täsmentänyt, että tilanteessa, jossa komissio sille kuuluvasta oikeudesta huolimatta ei hylkää kokonaisuudessaan säännönvastaisuuteen liittyviä menoja, voi pyrkiä määrittämään säännönvastaisen toiminnan taloudellisia vaikutuksia käyttämällä laskentamenetelmää, jonka mukaan arvioidaan sitä, minäkäläiseksi tilanne olisi muodostunut kysei-

sillä markkinoilla, jos säännönvastaisuutta ei olisi tapahtunut. Tällaisessa tilanteessa rahoituksen hylkäämisen kumoamista vaativalla jäsenvaltiolla on todistustaakka sen osoittamisessa, että nämä laskelmat eivät pidä paikkaansa.²⁷ Oikeuskäytännössä esitetty kanta on myöhemmin vahvistettu erityisesti 3.6.1993 laaditussa työasiakirjassa VI/216/93 ja 23.12.1997 laaditussa työasiakirjassa VI/5330/97, jotka molemmat koskevat EMOTR:n tuki-osaston tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä tehtävän päätöksen valmistelun yhteydessä laskettavista taloudellisista vaikutuksista annettuja suuntaviivoja (jäljempänä suuntaviivat).²⁸ Nämä suuntaviivat perustuvat komission vuonna 1990 perustaman ja Jacques Bellen johtaman työryhmän päätelmiin. Työryhmän lokaussa 1992 esittämä loppuraportti, jonka komissio hyväksyi 5.3.1993 tekemällään julkaisemattomalla päätöksellä E/103/93 (SEC(93) 306), tunnetaan nimellä ”Belle-selvitys”. Edellä mainitut suuntaviivat hyväksyttiin tämän selvityksen perusteella kesäkuussa 1993 ja ne ovat siitä lähtien muodostaneet laskentaperusteen komission tekemille kiinteämääräisille korjauksille.

58. Oikeuskäytännön perusteella voidaan siten päätellä, että komissiolla oli nyt tarkasteltavassa asiassa oikeus kieltäytyä kokonaan ottamasta vastatakseen vientituesta aiheutuneita menoja. Menojen oikeellisuutta koskeva todistustaakka on Kreikan hallituksella. Edellä esitetyn perusteella Kreikan hallitus ei ole esittänyt tällaista näyttöä.

27 — Asia 347/85, Yhdistynyt kuningaskunta v. komissio, tuomio 24.3.1988 (Kok. 1988, s. 1749, 15 kohta ja sitä seuraavat kohdat). Ks. myös julkisasiamies Darmonin 3.10.1991 esittämä ratkaisuehdotus asiassa C-197/90, Italia v. komissio, tuomio 8.1.1992 (Kok. 1992, s. I-1, I-13, 42 kohta).

28 — Ks. edellä alaviiteessä 26 mainittu asia Kreikka v. komissio, 7 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

26 — Asia C-50/94, Kreikka v. komissio, tuomio 4.7.1996 (Kok. 1996, s. I-3331, 26 kohta).

59. Tämän lisäksi on huomattava, että komissio ilmoitti Kreikalle 24.11.1998 päivätyssä kirjeessään, että suoritettujen tarkastusten huonolaatuisuudesta tosiasiassa aiheutuneiden vaikutusten arvioiminen ei ollut mahdollista valvottavissa olevien tarkastustulosten puuttumisen takia, minkä vuoksi arvioinnissa päädyttiin kertamääräiseen korjaukseen. Edellä mainitun oikeuskäytännön perusteella näitä komission esittämiä huomautuksia ei voida kyseenalaistaa oikeudellisesti.

paikkojen varusteluun ja siltä osin valvontajärjestelmän tärkeään osaan. Tämän lisäksi komissio arvostelee Kreikan tullitoimipaikoilla suoritettujen tarkastusten perusteellisuutta. Tältä osin voidaan siis todeta, että 5 prosentin suuruinen korjaus on suuntaviivojen mukainen. Korjausta voidaan näin ollen pitää kohtuullisena.

62. Ensimmäinen kanneperuste on näin ollen hylättävä.

60. Korjaussumman suuruudesta on ensinnäkin todettava, että tarkastuksissa havaittujen puutteiden osalta yhteisöjen tuomioistuimien on jo aikaisemmin katsonut, että kyseessä olevia menoja kokonaisuudessaan vastaava korjaus²⁹ sekä 10 prosentin suuruinen korjaus on oikeutettu.³⁰ Komissiolla on tässä yhteydessä harkintavalta, jonka käyttäminen koskevat ehdot se on määritellyt edellä mainituissa suuntaviivoissa.

B Budjettikohta 1505

1) Sitoumus olla tekemättä uusia istutuksia

a) Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

i) Helleenien tasavalta

61. Suuntaviivojen mukaan 5 prosentin suuruista korjausta ilmoitettuihin menoihin sovelletaan, jos puute liittyy valvontajärjestelmän tai valvontatoimenpiteiden tärkeisiin osiin, jotka ovat merkittäviä menojen sääntöjenmukaisuuden takaamiseksi, siten että voidaan päätellä, että EMOTR:n tappioriski oli huomattava. Komission arvostelemat puutteet liittyvät tullitoimi-

63. Siltä osin kuin asiassa on kyse korjauksesta, joka tehtiin sillä perusteella, että tukihakemuksessa ei ollut omistajan/vuokraajan sitoumusta olla tekemättä uusia istutuksia, Kreikan hallitus väittää, että asetuksen N:o 2505/95 2 artiklan 1 kohdan a alakohtaa sekä asetuksen N:o 2684/95 3 artiklaa ja 4 artiklan 3 kohtaa on tulkittu

29 — Asia C-45/97, Espanja v. komissio, tuomio 6.7.2000 (Kok. 2000, s. I-5333, 24–26 kohta).

30 — Asia C-242/97, Belgia v. komissio, tuomio 18.5.2000 (Kok. 2000, s. I-3421, 124–126 kohta); edellä alaviitteessä 19 mainittu asia Afankomaat v. komissio, tuomion 54–56 kohta.

virheellisesti. Kyseisten säännösten mukaan riittää, että sitoumus on liitetty hakemukseen. Säännöksissä ei vaadita, että sitoumus on tehtävä hakemuslomakkeeseen.

näkemyksen mukaan kyseinen lupamenettely ei kuitenkaan riitä täyttämään asetuksen N:o 2684/95 3 artiklan mukaista velvoitetta, koska menettelyllä ei voida taata sitä, että ostaja/vuokraaja on tietoinen kaikista kyseistä kiinteistöä rasittavista velvoitteista.

64. Kreikan hallitus väittää, että siltä osin kuin asiassa on kyse sitoumuksesta saattaa mahdollisen ostajan/vuokraajan tietoon velvoite olla tekemättä uusia istutuksia, tämä vaatimus täyttyy jo sillä, että maataloustonttien myymiseen ja vuokraamiseen tarvitaan lupa. Näin varmistetaan se, että vuokraaja/ostaja saa tiedon velvoitteestaan olla tekemättä uusia istutuksia.

b) Asian arviointi

ii) Komissio

66. Ensiksi on todettava, ettei Kreikan hallitus kiistä komission esittämiä tosiseikkoja koskevia toteamuksia. Näin ollen on kiistatonta, etteivät kaikki komission tarkastamat tullitoimipaikat vaatineet myyjältä/vuokranantajalta sitoumusta saattaa ostajan/vuokraajan tietoon velvoite olla tekemättä uusia istutuksia, koska jotkut näistä tullitoimipaikoista pitivät säädettyä lupamenettelyä riittävänä.

65. Komissio katsoo sitä vastoin, että Kreikan viranomaisten toteuttamat toimenpiteet eivät täyttäneet asetuksen N:o 2684/95 3 artiklassa asetettuja vaatimuksia. Hakemuslomakkeesta puuttuu myyjän/vuokranantajan nimenomainen sitoumus siirtää velvoitteensa olla tekemättä uusia istutuksia kiinteistöä myytäessä/vuokrattaessa. Suorittamissaan tarkastuksissa komissio totesi, että alueelliset viranomaiset käyttivät lomaketta eri tavoilla. Kahdessa kolmesta tarkastetuista nomoksista eli Imathiaksessa (Veria) ja Pellassa (Giannitsa) ei vaadittu kirjallisia sitoumuksia lainkaan. Viranomaiset pitivät pikemminkin kiinteistökauppoja koskevaa lupamenettelyä riittävänä. Komission

67. Asetuksen N:o 2505/95 2 artiklan b alakohdan mukaan palkkion saamisen edellytyksenä on muun muassa edunsaajan sopimus kieltäytyä tekemästä uusia istutuksia. Tätä säännöstä täsmennetään asetuksen N:o 2684/95 3 artiklassa siten, että kyseisessä artiklassa erotetaan toisistaan hakijan sitoumus olla tekemättä uusia istutuksia ja sitoumus saattaa kyseisen kiinteistön ostajan/vuokraajan tietoon se, että kiinteistöä rasittaa tällainen velvoite.

Nämä sitoumukset on "liitettävä" hakemukseen, kuten Kreikan hallitus perustellusti huomauttaa. Tästä sanamuodosta ei ainakaan välttämättä seuraa, että kyseiset sitoumukset on merkittävä hakemuslomakkeeseen.

kastustodistuksiin, Kreikan hallitus väittää, että asetuksen N:o 2684/95 4 artiklaa on tulkittu väärin ja tosiseikkoja arvioitu virheellisesti. Kyseisen asetuksen 4 artiklassa ei vaadita, että päivämäärä on merkittävä todistuksiin. Riittää, kun päivämäärä käy ilmi muista seikoista, kuten esimerkiksi tarkastusmatkoja koskevista asiakirjoista.

68. Asetuksen N:o 2684/95 4 artiklan mukaan raivauspalkkiota koskevan hakemuksen vastaanottavan toimivaltaisen viranomaisen on kuitenkin kirjattava 3 artiklassa säädetty sitoumus ennen kuin se päättää hakemuksen hyväksyttävyydestä. Tämä edellyttää, että kyseinen sitoumus on annettu hakemusta jätettäessä. Kuten Kreikan hallitus esittää, lupamenettelyllä voidaan mahdollisesti saattaa ostajan tietoon kiinteistöä rasittavat velvoitteet. Sitä ei kuitenkaan voida pitää asetuksen N:o 2684/95 3 artiklassa tarkoitettuna omistajan/vuokranantajan sitoumuksena, koska lupaa ei anneta hakemusta jätettäessä. Tämä Kreikan hallituksen esittämä väite on näin ollen hylättävä.

ii) Komissio

70. Komissio pitää sitä vastoin päivämäärän merkitsemistä tarkastustodistuksiin oleellisen tärkeänä. Päivämäärä on komission mukaan erityisen tärkeä, koska asiassa on kyse ajallisesti rajatun tukiohjelman toteuttamisesta. Vastauksena väitteeseen, jonka mukaan päivämäärä voi käydä ilmi myös muista seikoista, komissio toteaa, että Imathiaksen nomoksessa asian kannalta merkityksellisistä asiakirjoista ei löytynyt mitään tietoja suoritettujen tarkastusten päivämääristä. Erityisesti on todettava, että niihin ei myöskään sisältynyt mitään tarkastusmatkoja koskevia asiakirjoja. EMOTR:n tarkastajat eivät myöskään ole pystyneet todentamaan päivämääriä muiden asiakirjojen perusteella. Tältä osin on siis todettava, ettei hallintoasiakirjoihin sisältynyt mitään näyttöä siitä, että tarkastukset suoritettiin säädetyissä määrärajoissa.

2) Päivämäärien merkitseminen tarkastustodistuksiin

a) Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

i) Helleenien tasavalta

b) Asian arviointi

69. Siltä osin kuin asiassa on kyse päivämäärien jättämisestä merkitsemättä tar-

71. Asetuksen N:o 2505/95 1 artiklassa säädetään, että tuottajat saavat kertapalk-

kion persikka- ja nektariinipuiden raivauksesta markkinointivuonna 1995. Asetuksen 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan raivaus on tehtävä ennen 30.4.1996. Tämä määräys toistetaan täytäntöönpanoasetuksen N:o 2684/95 4 artiklan 3 kohdassa. Kyseisen täytäntöönpanoasetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään lisäksi, että raivauspalkkiota koskeva hakemus on jätettävä viimeistään 31.1.1996 ja 4 artiklan 2 kohdan mukaan hakemuksesta on tehtävä päätös kahden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä. Täytäntöönpanoasetuksen 5 artiklan 1 kohdan mukaan toimivaltaisen kansallisen viranomaisen on raivauksen suorittamisen toteamisen lisäksi todistettava myös raivauksen ajankohta. Asetuksen 7 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on ennen 31.8.1996 ilmoitettava komissiolle viljelyalat, joilta raivauspalkkiota koskevia hakemuksia on tehty, sekä raivausalat.

73. Vaikka katsottaisiinkin, ettei päivämäärää välttämättä tarvitse merkitä tarkastustodistukseen, vaan riittää, kun päivämäärä käy ilmi muista asiakirjoista, Kreikan hallituksen esittämällä perusteluilla ei kuitenkaan voida kyseenalaistaa komission väitettä. Esillä olevassa asiassa ei ole voitu millään lailla todentaa tarkastusten päivämäärää Kreikan hallituksen toimittamien asiakirjojen perusteella. Kuten komissio esitti ilman vastaväitteitä, Kreikan viranomaiset eivät myöskään pystyneet ilmoittamaan tarkastusten päivämääriä muiden asiakirjojen perusteella. Yllä esitettyjen todistussääntöjen mukaisesti on näin ollen todettava, etteivät Kreikan hallituksen esittämät perustelut riitä kumoamaan komission toteamuksia siitä, että tarkastusten suorittamisajankohtaa on ollut vaikea todentaa. Asiassa ei siis ole osoitettu, että tarkastukset on tehty. Näin ollen myös tämä väite on hylättävä.

3) Raivaustoimenpiteiden päivämäärän ilmoittaminen

72. Tästä suhteellisen tiukasti porrastetusta aikataulusta käy ilmi, millaisen merkityksen komissio antaa päivämäärän merkittävälle tarkastustodistukseen. Lisäksi juuri kansallisten viranomaisten velvollisuudella todistaa raivauksen ajankohta varmistetaan se, että väärinkäytöksiltä vältytään. Kreikan hallitus ei näytä periaatteessa kiistävän sitä, että raivausta koskevien kansallisten tarkastusten ajankohta on voitava todentaa. Kreikan hallitus katsoo kuitenkin, että tarkastuksen päivämäärää ei tarvitse merkitä tarkastustodistukseen.

a) Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

i) Helleenien tasavalta

74. Raivaustoimenpiteiden päivämäärän ilmoittamisen osalta Kreikan hallitus kat-

soo, että komissio on tulkinnut asetuksen N:o 2684/95 5 artiklaa virheellisesti. Kyseisestä säännöksestä ei seuraa, että päivämäärä on ilmoitettava viranomaisille kirjallisesti. Ilmoitus voidaan tehdä myös muulla tavalla, erityisesti myös suullisesti. Ratkaisevaa on yksinomaan se, että raivaus tosiasiallisesti tehdään ja että toimivaltaiset viranomaiset myös toteavat kyseisten toimenpiteiden toteuttamisen, koska tämä on ratkaiseva edellytys tuen myöntämiselle.

b) Asian arviointi

76. Asetuksen N:o 2684/95 5 artiklan mukaan hakija ilmoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle raivaustöiden suunnitellun ajankohdan. Määräyksessä ei itse asiassa säädetä nimenomaisesti siitä, millä tavalla ilmoitus on tehtävä.

77. Kuten edellä jo esitettiin, asetuksen N:o 729/70 8 artiklassa säädetään kansallisten viranomaisten yleisestä velvollisuudesta ryhtyä tarpeellisiin toimiin EMOTR:sta rahoitettavien toimien tosiasiallisen toteuttamisen ja niiden asianmukaisuuden varmistamiseksi, vaikka tietyssä yhteisön säädöksessä ei nimenomaisesti säädetä kyseeseen tulevista tarkastustoimista.³¹ Tämän oikeuskäytännön perusteella voidaan katsoa, että vaikka 5 artiklassa ei edellytetäkään raivaustoimenpiteiden päivämäärän ilmoittamista kirjallisesti, toimivaltaisten viranomaisten asiakirjoista on kuitenkin muutoin käytävä ilmi, että edunsaaja on tosiasiallisesti tehnyt tällaisen ilmoituksen. Lisäksi on voitava todentaa, milloin ilmoitus on tehty. Asetuksessa N:o 2864/95 säädetään erittäin lyhyestä ajanjaksosta, jonka aikana yksittäiset toimenpiteet on toteutettava. Tietty toimenpiteet on toteutettava ennen niille asetuksessa säädettyä määräpäivää (hakemus on jätettävä 31.1.1996 mennessä, hakemuksen hyväksyttävyydestä on ilmoitettava kahden kuukauden kuluessa, raivaustoimenpiteet on toteutettava 30.4.1996 mennessä ja komissiolle on ilmoitettava ennen 31.8.1996). Tästä asiayhteydestä ilmenee, että menettelyn yksit-

ii) Komissio

75. Komissio huomauttaa sitä vastoin, että toimivaltaisten viranomaisten tarkastetuista asiakirjoista ei käy ilmi, että tuensaaja olisi ilmoittanut raivaustoimenpiteiden päivämäärän. Komission mukaan myös tämän määräyksen noudattaminen on erityisen tärkeää, koska kysymys on ajallisesti rajatusta ohjelmasta. Hakemuksessa ilmoitetut tiedot on tarkastettava ja raivaustöitä on voitava valvoa. Imathiaksen nomoksessa ei esimerkiksi ole tehty mitään merkintää tällaisesta ilmoituksesta. Pellaksen nomoksessa tuensaaja ei ole ilmoittanut raivaustöiden päivämäärää vaan ainoastaan sen seikan, että raivaustoimenpiteitä on tehty. Tästä syystä toimivaltaisten viranomaisten on mahdotonta todentaa raivaustoimenpiteiden suorittamista.

31 — Edellä alaviitteessä 16 mainittu asia Saksa v. komissio, tuomion 66 kohta ja edellä alaviitteessä 16 mainittu asia Exportslacherijen van Oordegen, tuomion 17 ja 18 kohta.

täisten vaiheiden, joihin myös asetuksen 5 artiklassa säädetty tuensaajan raivaustöiden ajankohdasta tekemä ilmoitus kuuluu, on käytävä ilmi todistettavasti kansallisten viranomaisten asiakirjoista.

78. Kreikan hallituksen perustelut eivät horjuta komission toteamuksia siitä, ettei käytettävissä olevien asiakirjojen perusteella voida todeta, tehtiinkö kyseinen ilmoitus ja milloin se tehtiin ja että Pellaksen nomoksessa tällaista ilmoitusta ei edes vaadittu. Pellaksen nomoksessa oli ainoastaan ilmoitettu, että raivaustoimenpiteitä oli tehty. Tällaisen ilmoituksen perusteella viranomaiset eivät kuitenkaan voi valvoa sitä, oliko tukea saaneille lohkoille tosiasiassa istutettu aikaisemmin persikka- tai nektariinipuita. Tällaista ilmoitusta ei siis voida hyväksyä asetuksen 5 artiklassa tarkoitetuksi ilmoitukseksi. Myös tämä Kreikan hallituksen esittämä väite on näin ollen hylättävä.

4) *Tukea saaneiden lohkojen pinta-ala*

a) Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

i) Helleenien tasavalta

79. Kreikan hallitus katsoo, että asetuksen N:o 2505/95 1 ja 2 artiklassa sekä asetuk-

sen N:o 2684/95 1 artiklassa ei edellytetä pitkäaikaista tai jopa ajallisesti rajoittamatonta vuokrasopimusta tai kyseisen vuokrasopimuksen tekemistä huomattavasti ennen 31.1.1996. Kreikan hallituksen mukaan komissio ottaa säännöksiä tulkitessaan käyttöön uusia lisäehtoja tuen myöntämiselle.

ii) Komissio

80. Komissio huomauttaa sitä vastoin, että huomattava osa tammikuussa 1996 — eli hieman ennen asetuksessa N:o 2684/95 tuen hakemiselle säädettyä määräaika — tehdyistä sopimuksista koski pinta-alaltaan 0,5 hehtaaria pienempiä lohkoja, jotka tällä perusteella eivät periaatteessa kuuluneet tuen piiriin. Ilman kyseisiä sopimuksia näille lohkoille ei olisi voitu myöntää tukea. Näistä lohkoista aiheutui näin ollen kohonnut riski ohjelman asianmukaiselle toteuttamiselle, mikä olisi siten antanut aihetta lisätarkastuksiin. Kuitenkin on todettu, että Imathiaksessa ja Edessassa hyväksyttiin kaikki sopimukset, jotka oli tehty tammikuussa 1996, vaikka niiden voimassaoloaika olikin suhteellisen lyhyt eli yksi tai kaksi vuotta. Komission näkemyksen mukaan kyseisessä tilanteessa olisi kuitenkin ollut tarpeen tehdä tehostettuja tarkastuksia.

b) Asian arviointi

81. Asianosaiset ovat eri mieltä siitä, oliko tehostettujen tarkastusten tekeminen tarpeen niiden tapahtumien perusteella, joiden seurauksena kyseiset lohkot saivat asetuksen N:o 2684/95 mukaista tukea siksi, että tammikuussa 1996 solmittiin niitä koskevia sopimuksia, joilla ne yhdistettiin kokonaispinta-alaltaan vähintään 0,5 hehtaarin suuruiseksi viljelyaloiksi. Komissio ei ole osoittanut konkreettisesti, että tietyt viljelyalat olisivat saaneet tukea virheellisesti. Asiassa on pikemminkin kyse sellaisten tarkastusten tekemättä jättämisestä, joilla sääntöjenvastaisuudet olisivat mahdollisesti tulleet ilmi.

82. Kreikan hallitus on mielestäni oikeassa siinä, ettei yhteisön säännöksissä edellytetä tukeen oikeutettujen viljelyalojen osalta pitkäaikaisia huomattavasti ennen 31.1.1996 tehtyjä vuokrasopimuksia tai kiinteistönmyyntisopimuksia. Tätä komissio ei kuitenkaan väitäkään. Asiassa on pikemminkin kyse siitä, antoivatko tietyistä viljelyaloista hieman ennen määräpäivää tehdyt sopimukset aihetta tehostettuihin tarkastuksiin.

83. Sen, että sopimukset solmittiin juuri ennen määräpäivää ja että kyseiset viljelyalat olisivat muuten olleet liian pieniä asetuksen N:o 2684/95 mukaista tukea saadakseen, voidaan epäilemättä katsoa antaneen aihetta tehostettuihin tarkastuksiin. Tukivarojen väärinkäytön mahdollisuus on joka tapauksessa suurempi tällaisissa

tapauksissa kuin silloin, kun sopimukset ovat pitkäaikaisia tai niitä ei ole tehty niin lähellä määräpäivää. Edellä esitetyn oikeuskäytännön, jonka mukaan jäsenvaltioiden on ryhdyttävä tarpeellisiin toimiin EMOTR:n varojen väärinkäytösten ehkäisemiseksi, vaikka tietyssä yhteisön sääntönsä ei säädetä kyseeseen tulevista tarkastustoimista, perusteella voidaan katsoa, että lisätarkastusten suorittaminen olisi ollut kuvattujen seikkojen perusteella perusteltua. Näin ollen myös tämä kanneperuste on hylättävä.

84. Tässä vaiheessa voidaan näin ollen todeta, että budjettikohtaa 1505 koskeva korjaus on myös laillinen.

C Budjettikohta 1512

1) Lähetysluettelot

a) Asianosaisten väitteet ja niiden perusteet

i) Helleenien tasavalta

85. Tukihakemuksessa ilmoitettuihin menoihin tehdyin kolmannen korjauksen

osalta Kreikan hallitus väittää, että asetuksen N:o 1558/91 15 artiklaa ja asetuksen N:o 504/97 14 artiklaa on tulkittu väärin ja tosiasioita arvioitu virheellisesti. Kreikan hallituksen näkemyksen mukaan lähetysluetteloiden tekeminen ei ole pakollista. Asetuksen N:o 1558/91 15 artiklan mukaan kyseisten lähetysluetteloiden tekeminen on vapaaehtoista ja myös asetuksen N:o 504/97 14 artiklassa puhutaan vain mahdollisesti vahvistettavista vastaanottoluetteloista. Asetuksissa ei myöskään säädetä velvollisuudesta pitää punnitussivuhkoja.

alaistaneet tuottajan ilmoittamia määriä. Kuten Axoksen osuuskunnan puheenjohtaja on kertonut, syynä tähän on se, etteivät lähetysluetteloita täytä tuottajat vaan jalostajat. Komissio on näin ollen päätenyt sellaiseen johtopäätökseen, että tästä on aiheutunut EMOTR:lle suuri tappioriski.

b) Asian arviointi

86. Kreikan hallitus huomauttaa kuitenkin, että kansallisessa asetuksen N:o 504/97 täytäntöönpanosta annetussa lainsäädännössä jalostustuen saaminen asetetaan riippumaan siitä, että tukikelpoisuus voidaan osoittaa lähetysluetteloiden ja punnitussivuhkojen avulla.

ii) Komissio

87. Komissio huomauttaa puolestaan, että Kreikan viranomaiset olivat ilmoittaneet EMOTR:n tarkastajille koko Kreikan valvontajärjestelmän perustuvan lähetysluetteloihin. Tarkastetut lähetysluettelot olivat kuitenkin puutteellisia, koska niissä ei ollut tarvittavia allekirjoituksia (tuottaja — kuljettaja — jalostaja). Lisäksi oli tullut ilmi, etteivät jalostajat tavaroita vastaanottaessaan olleet milloinkaan kyseen-

88. Asetuksen N:o 1558/91 15 artiklan ja asetuksen N:o 504/97 14 artiklan sanamuodosta ei käy ilmi, että näyttö on esitettävä lähetysluetteloilla. Tämä säännösten sanamuotoon perustuva väite ei kuitenkaan kyseenalaista komission yhteenvetokertomuksessa esittämiä toteamuksia, joiden mukaan koko Kreikan valvontajärjestelmä perustuu siihen, että lähetysluetteloiden avulla valvotaan sitä, että tuottajille maksetaan vähimmäishinta ja että jalostustuotanto vastaa kansallisia säännöksiä.³² Tätä seikkaa korostaa myös Kreikan hallituksen väite siitä, että lähetysluettelot kuuluvat niihin täytäntöönpanotoimenpiteisiin, joita Kreikan hallitus edellyttää toteutettavan asetusta N:o 504/97 sovellettaessa. Myös komission

32 — Ks. sivu 89, 3.5 kohta. Saksankielisessä tekstissä käytetään sanaa "Verarbeitungssatz" (jalostusaste). Ranskan-kielisessä versiossa käytetään ilmausta "rendement de la transformation" (jalostustuotanto). Tätä ilmausta vastaa paremmin saksankielinen käsite "Verarbeitungstrag".

esittämät perustelut, joiden mukaan Kreikan viranomaiset olivat ilmoittaneet EMOTR:n tarkastajille, että lähetyluettelot ovat kansallisten tarkastusten tärkein osa, sekä vastineessa mainittu Axoksen osuuskunnan puheenjohtajan lausunto tukevat komission esitystä siitä, että lähetyluetteloilla on huomattava merkitys Kreikan järjestelmässä. Näitä väitteitä ei ole kiistetty.

2) *Kansalliset tarkastukset*

a) Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

i) Helleenien tasavalta

89. Tässä yhteydessä on huomautettava, että asetuksen N:o 1558/91 15 artiklassa ja asetuksen N:o 504/97 14 artiklassa ei säännellä tyhjentävästi todisteista, jotka jalostajien on esitettävä. Asetuksen N:o 1558/91 15 artiklan 3 kohdassa sekä asetuksen N:o 504/97 14 artiklan vastaavassa 3 kohdassa säädetään, että jalostajan on alistuttava kaikkiin tarpeellisiin pidettyihin tarkastus- ja valvontatoimenpiteisiin ja pidettävä kansallisten viranomaisten määräämiä lisärekistereitä. Kreikan hallitus ei ole kumonnut komission toteamusta, jonka mukaan lähetyluettelot ovat Kreikan valvontajärjestelmän perusta. Se ei ole kuitenkaan — mikä olisi tässä asiassa tärkeää — esittänyt mitään seikkoja sen tueksi, että lähetyluetteloissa todetut sääntöjenvastaisuudet (allekirjoitusten puuttuminen, toimitettuja määriä koskevien erimielisyyksien puuttuminen) eivät pitäneet paikkaansa. Kreikan hallituksen lähetyluetteloita koskevaa väitettä ei näin ollen voida hyväksyä.

90. Kansallisilla tullitoimipaikoilla suoritettujen tarkastusten laadun osalta Kreikan hallitus väittää, että asetuksen N:o 1558/91 16 artiklaa on tulkittu väärin ja tosiseikkoja arvioitu virheellisesti. Kreikan hallitus katsoo, että suoritettujen tarkastusten lukumäärä on suuri ja että tarkastukset on tehty huolellisesti. Tarkastuksia koskevat raportit sisältyvät Kreikan hallituksen mukaan hallintoasiakirjoihin. Kreikan hallituksen mielestä komission väite on tältä osin erittäin epätarkka. Asetuksissa N:o 1558/91 ja N:o 504/97 ei edellytetä varastojen tarkastamista. Tällaisia tarkastuksia on kuitenkin tehty. Asetuksen N:o 1558/91 16 artiklassa ei myöskään nimenomaisesti säädetä tarkastusvelvollisuudesta. On kuitenkin huomautettava, että Kreikassa on tarkastettu 100 prosenttia lopullisten tuotteiden määrästä asetuksessa N:o 1558/91 säädetyn 15 prosentin asemesta ja myöhemmin säännösten muuttamisen jälkeen edelleen 100 prosenttia säädetyn 25 prosentin sijaan.

ii) Komissio

91. Komissio huomauttaa puolestaan, ettei kyseisiin hallintoasiakirjoihin sisälly mitään suoritetuiksi väitettyjä tarkastuksia koskevia asiakirjoja ja että siltä osin kuin tällaisia tarkastusraportteja on ollut käytettävissä, niiden sisältämiä tietoja ei ole voitu todentaa. Muun muassa Giannitsàn osalta raportteja ei ole ollut käytettävissä ja Edessaa koskeviin raportteihin ei ole sisällynyt tietoja tuloksista.

b) Asian arviointi

92. Komissio arvostelee sitä, ettei Kreikan viranomaisten asetuksen N:o 1558/91 16 artiklan perusteella suorittamia tarkastuksia ole voitu todentaa. Kreikan hallituksen väitteet, joiden mukaan se on tarkastanut 100 prosenttia kyseisten lopullisten tuotteiden määrästä säädettyjen 15 tai 25 prosentin asemesta ja tarkastusraportti on toimitettu EMOTR:n tarkastajille muiden hallintoasiakirjojen joukossa, eivät kuitenkaan riitä kyseenalaistamaan komission toteamuksia. Siitä huolimatta, että lopullisten tuotteiden määrästä tarkastetuihin 100 prosenttiin, mutta kyseisistä tarkastuksista ei tehty raportteja tai raportit eivät ainakaan olleet komission käytettävissä (mistä Giannitsàn tullitoimipaikkaa on arvosteltu) tai esitetyt raportit olivat puutteellisia, koska niissä ei ollut mainintaa tuloksista (mistä Edessan tullitoimi-

paikkaa on arvosteltu), voidaan kuitenkin todeta, että säädetyt tarkastukset on joka tapauksessa tehty puutteellisesti. Kreikan hallitus ei ole osoittanut, että edellä mainitut tullitoimipaikat olisivat laatineet tarkastuskertomuksia asianmukaisten säännösten mukaisesti. Komission väitettä siitä, että riittäviä ja todennettavissa olevia tarkastuksia ei ole tehty, ei siis ole voitu kumota. Tämä väite on näin ollen hylättävä.

3) *Vähimmäishinnan maksaminen*

a) Asianosaisten väitteet ja niiden perusteet

i) Helleenien tasavalta

93. Vähimmäishinnan noudattamatta jättämisestä koskevan väitteen osalta Kreikan hallitus toteaa, että asetuksen N:o 504/97 9 artiklassa ei säädetä tavasta, jolla tuottajajärjestö maksaa raaka-ainoiden hinnan jäsenilleen. Kyseinen säännös koskee ainoastaan jalostajan ja tuottajajärjestön välistä suhdetta. Asetusten N:o 1558/91 ja N:o 504/97 vastaista ei ole se, että tuottajajärjestö tekee jäsentensä osalta hintojen korjauksia näiden velkojen perusteella.

EMOTR:n näkökulmasta tarkasteltuna näiden korjausten vaikutus on neutraali. Vaikka yksittäisiä sääntöjenvastaisuuksia olikin todettu, 10 prosentin suuruisen korjauksen tekeminen ilmoitetuista menoista ei olisi sittenkään perusteltua. Kreikan hallitus on tältä osin väittänyt toissijaisesti, että tehty korjaus on kohtuuton ja vaatinut korjauksen pienentämistä ainakin 2 prosenttiin.

välillä 2 632 469 kilon suuruinen poikkeama. Tämän perusteella komissio ehdotti aluksi, että tukikelpoisista menoista vähennettäisiin 71 097 342 drakmaa. Se ei kuitenkaan toteuttanut tätä korjausta. Tämä summa ei näin ollen enää sisälly Kreikassa persikoiden jalostuksen osalta tehtyyn 10 prosentin suuruisen korjaukseen ilmoitetuista menoista, joka perustui siihen, että vähimmäishintaa koskevia määräyksiä ei ollut noudatettu ja valvontajärjestelmässä oli todettu vakavia puutteita.

ii) Komissio

b) Asian arviointi

94. Komissio korostaa, että Kreikan säännösten mukaan suuruudeltaan 5 prosentin korjaus toimitettujen raaka-aineiden painosta voidaan tehdä, jos toimituksen laatu ei vastaa jalostusta koskevia vaatimuksia. Tällaisessa tapauksessa vähimmäishinnan polkeminen on mahdollista. Komissio katsoo, että toimitus on joko hyväksyttävä tai hylättävä kokonaisuudessaan. Komission mukaan edellä kuvattu korjausmahdollisuus on käytössä ainoastaan Kreikassa. Tämä mahdollisuus tuottaa lisätuloja jalostajalle. Tällaisia korjauksia todettiin vuosina 1996 ja 1997, ei kuitenkaan enää vuosina 1998 ja 1999. Toteutetun korjauksen suuruuden osalta komissio huomauttaa, että se on ottanut huomioon sovittelukomitean lausunnon Giannitsán tullivarastosta. Tässä tullivarastossa todettiin fyysisten ja ilmoitettujen varastojen

95. Aluksi on todettava, että Kreikan hallituksen esittämät huomautukset koskevat tuottajajärjestöjen ja niiden jäsenten välistä suhdetta. Komissio arvostelee kuitenkin sitä hintaa, jonka jalostajat ovat maksaneet tuottajille. Tältä osin on todettava, että Kreikan hallitus ei ole tuonut asiassa esiin mitään komission toteamuksia koskevia tosiasioita.

96. Kreikan hallituksen esittämät väitteet ovat tästä huolimatta ristiriidassa asetuksen N:o 504/97 9 artiklan 2 kohdan kanssa. Kyseisen kohdan mukaan tuottajajärjestön on maksettava jalostajan sille maksama

vähintään vähimmäishinnan suuruinen määrä kokonaisuudessaan jäsenilleen. Tuottajajärjestöjen ja niiden jäsenten välillä sovitun vähimmäishinnan korjaaminen ei näin ollen ole yhteisön oikeuden mukaista.

97. Kreikan hallitus ei ole lisäksi esittänyt mitään perusteluja, joilla se voisi horjuttaa komission toteamuksia siitä, että jalostajat voivat tehdä suuruudeltaan 5 prosentin korjauksen toimituksen painosta, jos toimitettujen tavaroiden laadussa havaitaan puutteita. Komissio on mielestäni oikeassa siinä, ettei asetusten N:o 1558/91 ja N:o 504/97 säännöksissä säädetä tällaisesta hinnan korjauksesta. Asetuksen N:o 1558/91 10 artiklan ja asetuksen N:o 504/97 10 artiklan mukaan tuottajan toimittamien raaka-aineiden on oltava laadultaan virheettömiä, aitoja ja myyntikelpoisia ja sopivia jalostettaviksi. Asetuksen N:o 1558/91 14 artiklan 2 kohdan a alakohdasta sekä — vielä selvemmin — asetuksen N:o 504/97 9 artiklan 1 kohdasta seuraa, että jalostajan on maksettava tuottajajärjestölle vähintään sovittu vähimmäishinta. Vähimmäishinnan korjaaminen ei näin ollen ole mahdollista.

98. Jalostajan tekemä korjaus ei olisi myöskään vähimmäishintajärjestelmän mukaista. Asetuksen N:o 426/86 4 artiklan ja asetuksen N:o 2201/96 3 artiklan mukaan vähimmäishinta määritetään markkinointivuoden alussa abstraktisti

siten, että huomioon otetaan edeltävänä markkinointivuonna sovellettu vähimmäishinta, perushintojen kehitys ja tarve turvata eri käyttötarkoituksiin tarkoitettujen tuotetuotteiden tavanomainen menekki. Kyseisessä tapauksessa jalostajalle toimitettavien raaka-aineiden laatua ei oteta huomioon vähimmäishintaa määritettäessä.

99. Tällaiset hintojen korjaukset eivät myöskään ole merkityksettömiä yhteisön talousarvion kannalta. Raaka-aineista maksettava vähimmäishinta on vain yksi asetuksen N:o 426/86 5 artiklan ja asetuksen N:o 2201/96 4 artiklan mukaan huomioon otettavista kriteereistä. Jos vähimmäishintaa ei ole maksettu, jalostajille abstraktisti laskettu tukikaan ei pidä paikkaansa.

100. Kysymykseen siitä, onko 10 prosentin suuruinen korjaus kohtuullinen, on todettava, että suuntaviivojen mukaan tällainen korjaus on perusteltu, jos puute liittyy valvontajärjestelmän tai toimenpiteiden kokonaisuuteen tai niiden perustavaa laatua oleviin osiin, jotka ovat olennaisia menojen sääntöjenmukaisuuden takaimiseksi, jolloin voidaan päätellä, että EMOTR:n tappioriski oli erittäin suuri.

101. Esillä olevassa asiassa on kyse virheellisistä toimitusluetteloista, jotka komission toteamusten mukaan ovat Kreikan viranomaisten suorittamien tarkastusten perusta. Mitään näyttöä ei myöskään ole esitetty siitä, että väitetyt tarkastukset on tehty. Yhteisön oikeuden vastaisesta mahdollisuudesta korjata vähimmäishintaa aiheutui lopulta EMOTR:lle lisäksi merkittävä riski. Komission toteuttama korjaus vastaa tältä osin suuntaviivoja, eikä siihen voida katsoa sisältyvän harkintavallan väärinkäyttöä.

102. Näin ollen myös viimeinen kanneperuste on hylättävä.

VI Oikeudenkäyntikulut

103. Edellä esitetyn perusteella kanne on hylättävä. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Komissio on vaatinut Helleenien tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska Helleenien tasavalta on hävinnyt asian, se on veloitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

VII Ratkaisuehdotus

104. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee asian seuraavasti:

- 1) Kanne hylätään.
- 2) Helleenien tasavalta veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.